

VERKKOTURVALLISUUDEN NEUVOTTELUKUNNAN ASETTAMINEN TOIMIKAUDEKSI 15.2.2021-30.6.2022

1 Asettaminen

Liikenne- ja viestintäministeriö esittää sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 244 b §:n mukaisen neuvottelukunnan asettamista arvioimaan kansallisen turvallisuuden toteutumista viestintäverkoissa.

2 Toimikausi

Neuvottelukunnan toimikausi alkaa 15.2.2021 ja päättyy 30.6.2022.

3 Tausta

Komissio antoi keväällä 2019 suosituksen 5G-verkkojen kyberturvallisuudesta. Suosituksen tavoitteena on tukea ja kehittää EU:n yhteistä lähestymistapaa 5G-verkkojen kyberturvallisuuteen, jotta EU säilyy yhtenäisenä ja kilpailukykyisenä markkina-alueena. Komission suosituksen seurauksena jäsenvaltiot valmistelivat verkkojen turvallisuutta koskevat kansalliset riskiarviot, joiden pohjalta jäsenvaltiot laativat Suomen puheenjohtajuuskaudella yhteistyössä komission ja Euroopan unionin kyberturvallisuusviraston kanssa EU:n yhteisen riskiarvion 5G-verkkojen turvallisuudesta.

Prosessin lopputuloksena annettiin tammikuussa 2020 yhteiset suositukset 5G-turvallisuuden parantamiseksi EU-maissa niin kutsutun 5G-työkalupakin muodossa. EU:n yhteisen riskiarvion ja sitä koskevan keinovalikoiman ytimessä on sekä teknisluonteisia että strategisia toimia.

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain uudet, 1.1.2021 voimaan tulleet säännökset 244 a § ja 244 b § koskien 5G-verkkoturvallisuutta ovat tärkeä osa EU:ssa laadittujen yhteisten suuntaviivojen ja työkalupakin toimeenpanoa Suomessa sekä samalla tärkeä kansallinen toimi 5G-verkkoturvallisuuden varmistamiseksi.

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 244 b §:ssä säädetään verkkoturvallisuuden neuvottelukunnasta. Sen mukaan neuvottelukunnassa ovat edustettuina liikenne- ja viestintäministeriön, sisäasiainhallinnon, puolustushallinnon, ulkoasiainhallinnon, työ- ja elinkeinoministeriön ja muiden viestintäverkkojen turvallisuuden kannalta keskeisten hallinnonalojen edustajat sekä keskeisten teleyritysten edustajat ja edunvalvojat.

4 Tavoitteet

Neuvottelukunnan työn tavoitteena on arvioida ja kehittää kokonaisvaltaisesti kansallisen turvallisuuden toteutumista viestintäverkoissa.

5 Neuvottelukunnan tehtävät

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain mukaan neuvottelukunnan tehtävänä on toimia toimivaltaisten viranomaisten päätöksenteon tukena. Se seuraa viestintäverkkojen ja -teknologian kehittymistä ja verkkoturvallisuutta koskevan lainsäädännön soveltamiskäytäntöä. Neuvottelukunta käsittelee ja esittää suosituksia:

- 1) viestintäverkkojen ja –teknologian kehittymisestä ja viestintäverkkojen kriittisten osien määrittelystä,
- 2) kansallisen turvallisuuden edistämisestä ja suojaamisesta viestintäverkoissa, erityisesti niiden kriittisissä osissa,
- 3) toimenpiteistä niiden riskien torjumiseksi, jotka vaikuttavat viestintäverkkojen turvallisuuteen ja kansallisen turvallisuuden toteutumiseen, sekä
- 4) lainsäädännön muuttamiseksi verkkoturvallisuuden parantamiseksi.

Sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 244 b §:n perusteluissa täsmennetään vielä, että neuvottelukunta esittää tarvittaessa lainsäädäntömuutossuosituksia verkkoturvallisuuden parantamiseksi, erityisesti viestintäverkon kriittisten osien turvallisuutta koskevan sähköisen viestinnän palveluista annetun lain 244 a §:n päivittämiseksi.

Mainittujen tehtävien osalta neuvottelukunta käsittelee myös Euroopan unionin viitekehyksessä käytävää keskustelua korkeanriskin laitevalmistajien arvioinnista ja muita aiheeseen liittyviä ajankohtaisia EU-asioita. Neuvottelukunta voi käsitellä myös muita valtioneuvoston osoittamia kyberturvallisuuteen liittyviä kysymyksiä.

Neuvottelukunta huomioi toiminnassaan viestintäverkkoihin tehtävien investointien ennakoitavuuden ja oikeusvarmuuden sekä kansainväliset standardit, joihin viestintäverkkojen rakentaminen perustuu.

Neuvottelukunta osallistuu tehtäviensä puitteissa Liikenne- ja viestintävirasto Traficomin viestintäverkkoja koskevien teknisten määräysten valmisteluun.

6 Organisointi:

Puheenjohtaja:

Osastopäällikkö Laura Vilkkonen
Liikenne- ja viestintäministeriö

Varapuheenjohtaja:

Kybersuurlähettiläs Janne Taalas
(Varajäsen: Lähetystöneuvos Stefan Lee)
Ulkoministeriö

Pääsihteeri:

Yksikön johtaja Elina Immonen
Liikenne- ja viestintäministeriö

Jäsenet:

Tietoturvapäällikkö Harri Mäntylä

(Varajäsen: Neuvotteleva virkamies Pentti Olin)
Puolustusministeriö

Johtava asiantuntija Minna Bloigu
(Varajäsen: Erityisasiantuntija Hannu Kotipelto)
Sisäministeriö

Kehittämispäällikkö Petri Räsänen
(Varajäsen: Neuvotteleva virkamies Mikko Puustinen)
Työ- ja elinkeinoministeriö

Tietohallintoneuvos Tuija Kuusisto
(Varajäsen: Erityisasiantuntija Kari Heiska)
Valtiovarainministeriö

Pääjohtaja Kirsi Karlamaa
(Varajäsen: Johtaja Sauli Pahlman)
Liikenne- ja viestintävirasto Traficom

Erikoistutkija Sari Kajantie
(Varajäsen: Ylitarkastaja Mikko Kuikka)
Suojelupoliisi

Insinöörijohtaja Arto Hokkanen
(Varajäsen: Tietohallintopäällikkö Pasi Koljonen)
Puolustusvoimat

Toimitusjohtaja Timo Lehtimäki
(Varajäsen: Teknologiajohtaja Antti Kauppinen)
Suomen erillisverkot Oy

Toimitusjohtaja Elina Ussa
(Varajäsen: Lakiasioiden päällikkö Marko Lahtinen)
FiCom ry

Tekninen johtaja Tommy Olenius
(Varajäsen: Senior Advisor Markku Lamminluoto)
DNA Oyj

Turvallisuusjohtaja Jaakko Wallenius
(Varajäsen: Hallintojohtaja Sami Ylikortes)
Elisa Oyj

Director/Infra Timo Hietalahti
(Varajäsen: Head of Networks/Infra Sami Siiki)
Telia Finland Oyj

Neuvottelukunnan tekniset sihteerit määrättäisiin liikenne- ja viestintäministeriön hallinnon-alalta. Henkilövaihdoksista aiheutuvat muutokset neuvottelukunnan kokoonpanoon tehdään toimikauden aikana liikenne- ja viestintäministeriön päätöksellä. Neuvottelukunta voisi kutsua

kuultavaksi asiantuntijoita. Neuvottelukunta ei maksaisi kokouspalkkioita eikä matka- tai muita vastaavia kulukorvauksia jäsenille tai kuultavaksi kutsutuille asiantuntijoille.

Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a §:ssä säädetään julkisen hallinnon ja julkista valtaa käyttävien toimielinten kokoonpanosta. Sen mukaan valtion komiteoissa, neuvottelukunnissa ja muissa vastaavissa toimielimissä tulee olla sekä naisia että miehiä kumpiakin vähintään 40 prosenttia, jollei erityisistä syistä muuta johdu. Neuvottelukunnan kokoonpano täyttää lain 4 a §:n 1 momentin kiintiövaatimuksen.

Neuvottelukunnan asettaminen tuodaan valtioneuvoston yleisistunnon hyväksyttäväksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain (917/2014) 244 b § sekä valtioneuvoston ohjesäännön (262/2003) 3 §:n 20 kohdan mukaisesti. Kyseisen valtioneuvoston ohjesäännön kohdan mukaan valtioneuvoston yleisistunto päättää pysyväisluontoisten ministeriön yhteydessä toimivien neuvoo-antavien toimielimien asettamisesta.